

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут мистецтв

Кафедра академічного та естрадного вокалу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ

2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЖАЗОВЕ СОЛЬФЕДЖІО ТА ДЖАЗОВА ІМПРОВІЗАЦІЯ

Спеціальності: 025 «Музичне мистецтво»
освітнього рівня: першого (бакалаврського)
Освітньої програми: 025.00.02 Сольний спів

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма 1862/21
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)

« » 2021 р.

Київ – 2021

Розробник: Гаркавенко Дмитро Віталійович, викладач кафедри академічного та естрадного вокалу Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач: Гаркавенко Дмитро Віталійович, викладач кафедри академічного та естрадного вокалу Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу

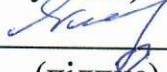
Протокол від 30.08. 2021 року № 10

Завідувач кафедри Олена ЗАВЕРУХА
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) 025.00.02 Сольний спів
(назва освітньої програми)

___ . ___ . 2021 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми

(керівник проектної групи) Яна КИРИЛЕНКО
(підпис)

Робочу програму перевірено

___ . ___ . 2021 р.

Заступник директора Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна		заочна	
<i>Джазове сольфеджіо та джазова імпровізація</i>				
Вид дисципліни	<i>Обов'язкова</i>			
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>Українська</i>			
Загальний обсяг кредитів / годин	<i>4 / 120</i>			
Курс	<i>III</i>		<i>III</i>	
Семестр	<i>V</i>	<i>VI</i>	<i>V</i>	<i>VI</i>
Кількість змістових модулів за розподілом:	<i>1</i>	<i>1</i>	-	-
Обсяг кредитів	<i>2</i>	<i>2</i>	-	-
Обсяг годин, у тому числі:	<i>60</i>	<i>60</i>	-	-
Аудиторні	<i>38</i>	<i>36</i>	-	-
Модульний контроль	<i>4</i>	<i>4</i>	-	-
Семестровий контроль	-	<i>15</i>	-	-
Самостійна робота	<i>18</i>	<i>5</i>	-	-
Форма семестрового контролю	-	-	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни виховати у студентів організований музичний слух і здатність свідомо сприймати музичний твір, розвинути художній смак, професійне ставлення до музичного тексту; надання студентам базових знань щодо основ джазової імпровізації та їх використання під час виконавської діяльності.

Завдання дисципліни полягає:

- набуття здатності сприймання та відтворення музичного джазового матеріалу, набуття базових знань щодо будови джазових творів та джазової композиції;
- набуття знань щодо історії та теорії джазового виконавства, гармонії, аналізу мелодійної лінії, ритмічного малюнка й будови джазової імпровізації;
- набуття навичок аналізу джазових творів, їх будови, ритмічних особливостей, побудови вокальних ліній ;
- формування здатності до самореалізації особистості; її спрямованості на розкриття творчого потенціалу;
- розвиток музичного мислення, творчості та музичного смаку виконавця;
- ознайомлення з різними джазовими стилями.

До методів роботи викладача зі студентами протягом вивчення курсу «Джазове сольфеджіо та джазова імпровізація» можна віднести:

- мовний (викладення основних положень джазового сольфеджіо та імпровізації);
- ілюстративний (показ викладачем прикладів здійснення аналізу мелодичної лінії, гармонії, ритму джазових творів, виконання джазових стандартів);
- репродуктивний (відтворення студентами виконавських прийомів, проілюстрованих викладачем);

- репродуктивно-варіативний (поєднання студентом запропонованих викладачем прийомів з іншими формами й методами виконавської діяльності);
- креативно-творчий (опанування теоретичних знань з джазової гармонії, навичок елементарної імпровізації);
- проблемно-пошуковий (самостійний пошук студентом засобів і способів розв'язання проблемних ситуацій у процесі відпрацювання репертуару);
- інтеграції (акумуляція і синтез знань з інших фахових дисциплін у процесі вирішення навчальних завдань).

Засоби навчання: навчально-методичні посібники; робоча навчальна програма; нотний матеріал для проведення практичних занять; акустична система, CD – програвач, фортепіано.

Протягом проходження даного курсу у студентів мають бути сформовані наступні компетентності:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- 1.Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
6. Навички міжособистісної взаємодії.
7. Здатність бути критичним і самокритичним.
8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
11. Здатність працювати автономно.
12. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
13. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
14. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
15. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
16. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

7. Здатність здійснювати диригентську діяльність.

8. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

9. Здатність застосовувати базові знання музично-теоретичних систем та провідних концепцій та отримані знання з педагогіки та психології у педагогічній діяльності з фаху.

10. Здатність оперувати професійною термінологією.

11. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

12. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

13. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.

14. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.

15. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

3. Результати навчання за дисципліною:

Студент повинен знати:

- методи та навички ансамблевого співу, репетиційної роботи та концертних виступів.
- методики удосконалення виконавської діяльності
- термінологію музичного мистецтва, його понятійно-категоріальний апарат.
- фінансово-адміністративні принципи організації мистецьких заходів
- особливості музичних стилів різних епох.

Вміти:

- демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння голосом на належному фаховому рівні під час виконавської та диригентської діяльності;
- володіти методами та навичками ансамблевого співу, репетиційної роботи та концертних виступів;
- демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності;
- відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію;
- аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту;
- демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій;
- демонструвати володіння теоретичними та практичними основами аранжування музики та композиції, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (оркестру, ансамблю, хору).

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт							
		Аудиторна:					Модульний контроль	Самостійна	Семестровий контроль
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні			
Змістовий модуль 1 (III курс, V семестр)									
Тема 1. Ввідна лекція. Джазове сольфеджіо та джазова імпровізація; особливості джазової культури	5			2				3	
Тема 2. Інтервали та звукоряди. Тритони та характерні інтервали. Спів від звука та в ладу	9			6				3	
Тема 3. Лади та гами, їх використання в джазі. Інтонування діатонічних ладів. Блюзовий лад. Пентатоніка	11			8				3	
Тема 4. Тризвуки, обернення тризвуків, септакорди. Спів від звука та в ладу	9			6				3	
Тема 5. Акорди з додатковими тонами, поліакорди, гібридні акорди. Спів від звука та в ладу	11			8				3	
Тема 6. Сольфеджування джазових стандартів та популярних естрадних мелодій. Транспозиція	11			8				3	
Модульний контроль	4						4		
Разом	60			38			4	18	

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт							
		Аудиторна:					Модульний контроль	Самостійна	Семестровий контроль
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні			
Змістовий модуль 2 (III курс, VI семестр)									
Тема 7. Діатонічна гармонія. Акордові функції: тоніка, субдомінанта, домінанта	7			6				1	
Тема 8. Теорія взаємовідношення «акорд – звукоряд». Пентатоніка, блюзова гама, симетричні та альтеровані лади	9			8				1	
Тема 9. Метро-ритмічні особливості мелодики естрадної та джазової музики	9			8				1	
Тема 10. Розвиток творчих навичок акомпанементу. Типи супроводу джазових та естрадних мелодій	7			6				1	
Тема 11. Джазова манера виконання. Особливості акцентування, елементи свінгу, техніка «скет»	9			8				1	
Модульний контроль	4						4		
Семестровий контроль	15								15
Разом	60			36			4	5	15
Усього	120			74			8	23	15

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 (III курс, V семестр)

Тема 1. Ввідна лекція. Джазове сольфеджіо та джазова імпровізація; особливості джазової культури.

Джаз як форма музичного мистецтва, передумови виникнення та розвитку. Ознайомлення з особливостями джазової музики. Особливості джазового інтонування. Імпровізація, як одна з основних особливостей джазу.

Тема 2. Інтервали та звукоряди. Тритони та характерні інтервали. Спів від звука та в ладу

Знайомство з базовими елементами джазової гармонії, їхніми специфічними якостями, формами та характеристиками. Набуття навичок визначення різних видів хроматизмів (в мелодиці, інтервалах, акордах), хроматичних допоміжних і прохідних звуків та обернень з характерними інтервалами з відомих джазових творів.

Тема 3. Лади та гами, їх використання в джазі. Інтонування діатонічних ладів. Блюзовий лад. Пентатоніка.

Ознайомлення з ладами та гамами: мажор, мінор (натуральний, гармонічний, мелодичний), лади народної музики, пентатоніка, блюзова гама, симетричні та альтеровані лади. Набуття навичок визначення варіантів звукорядів пентатоніки, специфіки блюзової гами.

Тема 4. Тризвуки, обернення тризвуків, септакорди. Спів від звука та в ладу.

Ознайомлення з особливостями використання тризвуків та септакордів в джазовій гармонії. Набуття навичок визначення тризвуків та септакордів (побудова, різновиди, обернення) та особливості їх розташування і використання в джазовій та естрадній музиці; відпрацювання акордів не терцієвої структури.

Тема 5. Акорди з додатковими тонами, поліакорди, гібридні акорди. Спів

від звука та в ладу.

Знайомство з акордами, що мають додаткові тони, поліакордами, гібридними акордами, особливостями їхнього використання в джазовій імпровізації. Набуття навичок визначення відповідних акордів та їх використання в джазовій та естрадній музиці.

Тема 6. Сольфеджування джазових стандартів та популярних естрадних мелодій. Транспозиція.

Набуття навичок аналізу особливостей мелодики, інтерваліки, інтонаційної виразності, темпоритму, музичної побудови відомих джазових творів; створення музичних фрагментів у джазовому стилі; транспонування мелодій у зв'язку з можливостями голосу.

Змістовий модуль 2 (III курс, VI семестр)

Тема 7. Діатонічна гармонія. Акордові функції: тоніка, субдомінанта, домінанта.

Функціональна система джазової гармонії. Ознайомлення з функціями акордів в джазовій музиці, їх впливом на характер звучання і спрямованості у русі гармонії. Застосування музикантами функцій акордів для прогнозування гармонії композиції та джазової імпровізації.

Тема 8. Теорія взаємовідношення «акорд – звукоряд». Пентатоніка, блюзова гама, симетричні та альтеровані лади.

Особливості взаємовідношення між акордами та звукорядами. Ознайомлення з методами використання специфічної інформації, що міститься в кожному акорді, в залежності від його відношення до відповідного ладу (мажор, мінор тощо), а також структури (тризвук, септакорди, нонакорди тощо). Ознайомлення з типовими гармонічними зворотами. Аналіз прикладів використання гармонічних зворотів у вокальній джазовій імпровізації.

Тема 9. Метро-ритмічні особливості мелодики естрадної та джазової музики.

Ознайомлення з особливостями метро-ритмічної будови джазової музики. Набуття навичок визначення певних ритмічних стандартів, різноманітних груп пунктирного ритму, видів синкоп, нестандартного ділення (дуолі, тріолі, квінтолі) і т.п., відпрацювання складних ритмічних «партитур» з використанням заданих та власних - ритмічних формул.

Тема 10. Розвиток творчих навичок акомпанементу. Типи супроводу джазових та естрадних мелодій.

Набуття навичок формування слухового досвіду відповідно до видів супроводу, гри на фортепіано, застосування джазової акордики при доборі на слух, визначення специфіки позначення акордів у джазовій музиці, аналізу функціональних особливостей, ритмічної характерності, розташування мелодичних голосів обробок відомих джазових тем та популярних пісень.

Тема 11. Джазова манера виконання. Особливості акцентування, елементи свінгу, техніка «скет».

Ознайомлення з особливостями джазової манери виконання. Вивчення досвіду відомих джазових виконавців. Набуття навичок визначення стильових особливостей джазового виконання, акцентуації, манери звуковидобування, «свінгового» співу; відпрацювання техніки без текстового співу.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	-	-	-	-	-
Відвідування семінарських занять	-	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	19	19	18	18
Робота на семінарському занятті	-	-	-	-	-
Робота на практичному занятті	10	19	190	18	180
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-	-	-
Виконання завдань до самостійної роботи	5	6	30	5	25
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	-	-	-	-	-
	Разом	-	264	-	248
	Максимальна кількість балів		264	-	248
	Розрахунок коефіцієнта:		2,64	-	2,48

6.2.Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Зміст завдання	Критерії оцінювання
Змістовий модуль 1 (III курс, V семестр)		
1.	Ознайомитись з доступною літературою про історію джазу та джазову імпровізацію (М. Девіс. Автобіографія [19], Roy Carr. A century of jazz [13], подивитись 12-серійни фільм Кені Бернса «Джаз»)	1. своєчасність та повнота виконання (2 б.); 2. ґрунтовна відповідь у розкритті питання в повному обсязі (3 б.).
2.	У наданих прикладах ладів (фригійський, міксолідійський) розставити знаки альтерації . Записати аудіофайл співу інтервалів та звукорядів від різних нот та надіслати на google-диск корпоративного акаунту та надати посилання у вигляді online тексту, перевіривши доступ до файлу.	1. своєчасність та якість виконання (2 б.); 2. повна та деталізована відповідь у розкритті питання в повному обсязі (3 б.).
3.	Записати аудіофайл співу блюзового ладу, а також різних варіантів його використання. Спробувати імпровізувати на тему джазового стандарту «Autumn leaves», використовуючи мажорну та мінорну пентатоніки. Результат (аудіофайл) надіслати на google-диск корпоративного акаунту та надати посилання у вигляді online тексту, перевіривши доступ до файлу.	1. чітке виконання блюзового ладу (2 бали); 2. імпровізація з використанням мажорної та мінорної пентатоніки (3 б.).
4.	Записати аудіофайл співу тризвуків, обернення тризвуків, септакордів від різних звуків в ладу. Співати мелодичні лінії із запропонованого прикладу у всіх тональностях. Результат (аудіофайл) надіслати на google-диск корпоративного акаунту та надати посилання у вигляді online тексту, перевіривши доступ до файлу.	1. чітке виконання тризвуків, обернення тризвуків, септакордів (2 б.); 2. точне виконання мелодичних ліній у вірному ритмі (3 б.).
5.	Записати аудіофайл співу акордів з додатковими тонами, поліакордів, гібридних акордів від різних звуків в ладу. Співати джазовий стандарт Стіві Уандера «You are the sunshine of my life», звернути увагу на використання композитором поліакордів і	1. чітке виконання акордів з додатковими тонами, поліакордів, гібридних акордів (2 б.); 2. інтонаційно та ритмічно точне виконання джазового

	акордів з додатковими тонами. Результат (аудіофайл) надіслати на google-диск корпоративного акаунту та надати посилання у вигляді online тексту, перевіривши доступ до файлу.	стандарту (3 б.).
6	Записати аудіо файл сольфеджування трьох різностильових джазових стандартів (на власний вибір) та здійснити їх транспозицію на інтервал великої секунди. Результат (аудіофайл) надіслати на google-диск корпоративного акаунту та надати посилання у вигляді online тексту, перевіривши доступ до файлу.	1. чітке виконання джазових стандартів, підбір стандартів різного стилю та складності (2 б.); 2. інтонаційно та ритмічно чітке сольфеджування транспозиції джазових стандартів (3 б.).
Змістовий модуль 2 (III курс, VI семестр)		
7.	Записати аудіофайл співу основних функцій у різних трьох тональностях (до 4 знаків) на вибір. Результат (аудіофайл) надіслати на google-диск корпоративного акаунту та надати посилання у вигляді online тексту, перевіривши доступ до файлу. Проаналізувати джазовий стандарт Антоніо Карлоса Жобіма «Girl from Ipanema» щодо використання автором основних функцій. Результат надіслати на електронну пошту	1. чітке виконання основних функцій функцій у різних трьох тональностях (2 б.); 2. повний функціональний аналіз джазового стандарту щодо використання автором основних функцій (3 б.).
8.	Записати аудіофайл співу альтерованого та симетричного ладів. Результат (аудіофайл) надіслати на google-диск корпоративного акаунту та надати посилання у вигляді online тексту, перевіривши доступ до файлу. Для запропонованого фрагменту написати нотами акорди, що наведені «цифровкою».	1. точне та чітке виконання альтерованого та симетричного ладів (2 б.); 2. правильний запис акордів для запропонованого фрагменту (3 б.).
9.	Записати аудіофайл виконання вправи на відпрацювання 22 ритмічних фраз на тему «Wine gasting» (Jerry Bergonzi. Melodic Structure. [11, с. 9]). Результат (аудіофайл) надіслати на google-диск корпоративного акаунту та надати посилання у вигляді online тексту, перевіривши доступ до файлу.	1. ритмічно точне виконання вправи (2 б.); 2. інтонаційно та ритмічно точне виконання вправи (3 б.).
10.	Записати аудіофайл виконання двох	1. інтонаційно та ритмічно

	<p>різностильових джазових стандартів на вибір під власний акомпанемент з виконанням стилів свінгу, боса-нови або латини. Результат (аудіофайл) надіслати на google-диск корпоративного акаунту та надати посилання у вигляді online тексту, перевібивши доступ до файлу.</p>	<p>точне виконання стандартів (2 б.); 2. стилістичне та емоційне виконання стандартів (3 б.).</p>
11.	<p>Записати аудіофайл виконання ритмічних етюдів №№ 1, 2, 3 (Bob Stoloff. Scat!. [27, с.16-21] та виконання вокальної вправи (Bob Stoloff. Vocal improvisation. [28, с.36]) з метою відпрацювання відчуття «свінгу». Результат (аудіофайл) надіслати на google-диск корпоративного акаунту та надати посилання у вигляді online тексту, перевібивши доступ до файлу.</p>	<p>1. ритмічно точне виконання вправи (2 б.); 2. інтонаційно та ритмічно точне виконання вправи (3 б.).</p>

6.3.Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться у формі прослуховування музичного матеріалу, опанованого студентами впродовж кожного із семестрів. Максимальна кількість балів – 25.

Критерії оцінювання	Бали
Побудувати та вірно про інтонувати: звукоряди мажорної, мінорної пентатоніки, ладів народної музики та ін.	5
Побудувати та вірно інтонувати: тризвуки, септакорди, нонакорди від ноти та їх обернення	5
Сольфеджувати та транспонувати задану мелодію, визначити на слух і записати гармонічну послідовність пісні	5
Співати джазові стандарти, виконувати акомпанемент до них	5
Записати диктант на основі джазового стандарту або відомої естрадної пісні	5
Максимальна кількість балів: 25	

У процесі оцінювання навчальних робіт застосовуються такі методи:

- усного контролю (оцінювання рівня навичок та знань з основ джазового сольфеджіо та джазової імпровізації відповідно до програми навчального курсу, здійснення аналізу творів та виявлення творчих вмінь);
- самоконтролю (самоаналіз, самооцінка студента власних музично-виконавських досягнень).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Проведення семестрового контролю програмою не передбачено.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

Не передбачено у зв'язку зі специфікою даної навчальної дисципліни.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
А	90-100	Бездоганне знання матеріалу, вміє аналізувати розділи музичної форми, мелодичні структури (фрази, мотиви); використовує напрацьований матеріал з урахуванням контуру мелодичної лінії, ритмічної основи, функції основних звуків; виконує принципи джазового фразування в різних стилях, а також відрізняє фразування у швидких та повільних темпах. Має уяву про взаємозв'язок між акордами та ладами, про мелодичні можливості обігравання одного або декілька акордів. Вільно відтворювати будь-яку імпровізацію за заданим зразком та може гармонізувати і вільно виконати мелодію естрадно-джазового змісту.
В	82-89	Достатньо високий рівень знань в межах обов'язкового матеріалу, вміє аналізувати розділи музичної форми, мелодичні структури (фрази, мотиви); використовує напрацьований матеріал з урахуванням контуру мелодичної лінії, ритмічної основи, функції основних звуків; виконує принципи джазового фразування в різних стилях, а також відрізняє фразування у швидких та повільних темпах. Має уяву про взаємозв'язок між акордами та ладами, про мелодичні можливості обігравання одного або декілька акордів. Вільно відтворювати будь-яку імпровізацію за заданим зразком та може гармонізувати і вільно виконати мелодію естрадно-джазового змісту – без суттєвих помилок.
С	75-81	В цілому хороше знання, вміє аналізувати розділи музичної форми, мелодичні структури (фрази, мотиви); використовує напрацьований матеріал з урахуванням контуру мелодичної лінії, ритмічної основи, функції основних звуків. Виконує імпровізацію за заданим зразком та може гармонізувати мелодію естрадно-джазового змісту, проте з окремими інтонаційними та ритмічними погрішностями.
D	69-74	Посередній рівень знань, вміє аналізувати розділи музичної форми, мелодичні структури (фрази, мотиви); використовує напрацьований матеріал з урахуванням контуру мелодичної лінії, ритмічної основи, функції основних звуків; виконує принципи джазового фразування в різних стилях, а також відрізняє фразування у швидких та повільних темпах. Може гармонізувати мелодію естрадно-джазового змісту. із значною кількістю помилок, часткове подолання інтонаційних та ритмічних труднощів.
E	60-68	Мінімально можливий допустимий рівень знань, використовує напрацьований матеріал з урахуванням контуру мелодичної лінії, ритмічної основи, функції основних звуків; виконує принципи джазового фразування в різних стилях, а також відрізняє фразування у швидких та повільних темпах.

		Може гармонізувати мелодію естрадно-джазового змісту із значною кількістю помилок, часткове подолання інтонаційних та ритмічних труднощів
FX	35-59	Невміння відтворити більшу частину, не вмiє аналізувати розділи музичної форми, мелодичні структури (фрази, мотиви); не виконує принципи джазового фразування в різних стилях, а також не відрізняє фразування у швидких та повільних темпах.
F	1-34	Досить низький рівень у відтворенні більшої частини, не використовує напрацьований матеріал з урахуванням контуру мелодичної лінії, ритмічної основи, функції основних звуків; не виконує принципи джазового фразування в різних стилях, а також не відрізняє фразування у швидких та повільних темпах. Не може гармонізувати мелодію естрадно-джазового змісту.

7. Навчально-методична картка дисципліни

Назва змістового модуля	Змістовий модуль 1.					
Кількість балів за модуль	264					
Теми	Тема 1.	Тема 2.	Тема 3.	Тема 4.	Тема 5.	Тема 6.
Теми практичних занять (відвідування - 1 бал за заняття; робота на занятті - 10 б.) – 209 б	Ввідна лекція. Джазове сольфеджіо та джазова імпровізація; особливості джазової культури (10+1)*1 = 11 б.	Інтервали та звукоряди. Тритони та характерні інтервали. Спів від звука та в ладу (10+1)*3 = 33 б.	Лади та гами, їх використання в джазі. Інтонування діатонічних ладів. Блюзовий лад. Пентатоніка (10+1)*4 = 44 б.	Тризвуки, обернення тризвуків, септакорди. Спів від звука та в ладу (10+1)*3 = 33 б.	Акорди з додатковими тонами, поліакорди, гібридні акорди. Спів від звука та в ладу (10+1)*4 = 44 б.	Сольфеджування джазових стандартів та популярних естрадних мелодій. Транспозиція (10+1)*4 = 44 б.
Самостійна робота – 30 б.	56	56	56	56.	56	56.
Види поточного контролю – 25 б.	Модульна контрольна робота – 25					

	Змістовий модуль 2.				
Кількість балів за модуль	248				
Теми	Тема 7.	Тема 8.	Тема 9.	Тема 10.	Тема 11.
Теми практичних занять (відвідування - 1 бал за заняття; робота на занятті - 10 б.) – 198 б	Діатонічна гармонія. Акордові функції: тоніка, субдомінанта, домінанта (10+1)*3 = 33 б.	Теорія взаємовідношення «акорд – звукоряд». Пентатоніка, блюзова гама, симетричні та альтеровані лади (10+1)*4 = 44 б.	Метро-ритмічні особливості мелодики естрадної та джазової музики (10+1)*4 = 44 б.	Розвиток творчих навичок акомпанемент-ту. Типи супроводу джазових та естрадних мелодій (10+1)*3 = 33 б.	Джазова манера виконання. Особливості акцентування, елементи свінгу, техніка «скет» (10+1)*4 = 44 б.
Самостійна робота – 25 б	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.
Види поточного контролю – 25 б.	Модульна контрольна робота – 25				
Усього	Максимальна кількість балів: 512 (264 б.– за змістовий модуль 1; 248 б. – за змістовий модуль 2)				

8. Рекомендовані джерела

1. Брыль И., Практический курс джазовой импровизации. – Москва, Советский композитор, 1982.
2. Давыдова Е. Методика преподавания музыкального диктанта. – Москва, Музыка, 1962
3. Давыдова Е. Методика преподавания сольфеджио : учебник / Е. В. Давыдова. – Москва: Музыка, 1975.
4. Молотков В.А., Джазова імпровізація. – Київ, Музична Україна, 1989.
5. Карагичева И. Эстрадно-джазовое сольфеджио. – Москва, Музыка, 1988.
6. Копелевич Б. Сольфеджио. Методическое пособие для эстрадно-джазовой специализации/ Б. Копелевич – Москва, 1976
7. Чугунов Ю., Гармонія в джазі. – Москва, Радянський композитор, 1988.
8. Aebersold J., Ken Slone. The Charlie Parker Omnibook. – Atlantic Music Corp., 1978.
9. Baker D. A Creative approach to Practicing in Jazz. – New Albany: James Aebersold Jazz, Inc. 1994.
10. Baker D. Advanced Ear Training for Jazz Musicians. – Lebanon: Studio P/R, 1977.
11. Baker D. Jazz Improvisation. A Comprehensive Method for all Players. – Bloomington: Frangipani Press, 1983.
12. Baker D. Advanced Improvisation. – Chicago: Maher Publication, 1983.
13. Bergonzi, Jerry. Melodic Structure. – Rottenburg: Advance Music. 1992.
14. Bergonzi, Jerry. Pentatonics. – Rottenburg: Advance Music, 1994.
15. Bergonzi, Jerry. Jazz line. – Rottenburg: Advance Music, 1996.
16. Brandt C., Clinton Roemer. Standardized Chord Symbol Notation. – Sherman Oaks: Roerick Music, 1976.
17. Coker J, Bob Knap and Larry Vincent. Hearing the Changes. – Rottenburg: Advance Music, 1996.

18. Coker J, Bob Knap and Lary Vincent. Complete Method for Improvisation . – Miami, Fl.: Warner Bros.,1997.
19. Coker J, Bob Knap and Lary Vincent. The Teaching of Jazz. – Rottenburg: Advance Music. 1989.
20. Coker J, Bob Knap and Lary Vincent. Improvising Jazz. – Engelwood Cliffs: Prentice-Hall, 1964.
21. Davis Miles and Quincy Troupe. Miles: The Autobiography. – New York: Simon and Schuster, 1989.
22. Levine Mark. The Jazz Piano Book. – Petaluma: Sher Music Co., 1989.
23. Levine Mark. The Jazz Theory Book. – Petaluma: Sher Music Co., 1995.
24. Ligon, Bert. Jazz Theory Resources. – Bluemound: Hal Leonard Inc., 2001.
25. Mili Bermejo. Jazz Vocal Improvisation. – Boston: Berklee Press, 2017.
26. Robert Rawlins, Nor Eddine Bahha. Jazzology. – Bluemound: Hal Leonard Inc., 2005.